

Merkezi Bütçe

15.10.2021
14:30

Eylül 2021 - Bütçe açık/GSYH oranı %1.5'e düştü

Eylül ayında merkezi yönetim bütçe dengesi, 23.6 milyar TL, faiz dışı denge 9.5 milyar TL açık verdi. Faiz dışı harcama artışının hızlanmasına rağmen vergi gelirlerinin kuvvetli seyri ve vergi dışı gelirlerden yüksek katkının etkisiyle bütçe performansı önceki yıl göre iyileşti. Tahmini GSYH'a göre merkezi bütçe açık/GSYH oranını %1.5, faiz dışı fazla/GSYH oranını %1.2 hesaplıyoruz.

Ocak-Eylül döneminde bütçe performansının güçlü seyri, 2021 yılında bütçe açığının Orta Vadeli Program'da öngörülen bütçe hedeflerinin altında kalacağına işaret ediyor. 2021 yılsonunda OVP'de öngörülen 230 milyar TL bütçe açığı hedefini dikkate aldığımızda, yılın son çeyreğinde 169 milyar TL açık verilmesi gerekiyor. Bu rakam, 2020 yılı aynı dönemine göre 5 katı bütçe açığına işaret ediyor. Bütçede yılın son aylarında kötüleşme beklesek de bu etkinin tüm yıl rakamlarına yansımaları sınırlı kalabilir. Böylece 2021 yılı için merkezi bütçe açık/GSYH oranı %3.5 olan hedefin altında gerçekleşebilir. OVP'ye göre 2022 yılı merkezi bütçe açık/GSYH hedefi %3.5 ile 2021 yılına paralel.

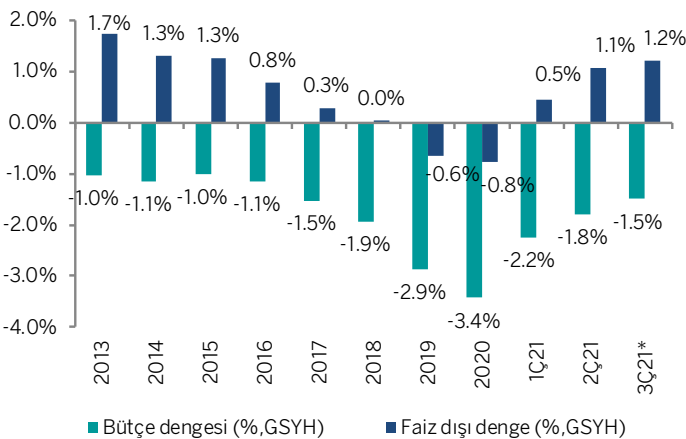
12 aylık toplamlara göre bütçe açığı daraldı

- Bütçe açığı önceki aya göre 6.1 milyar TL azalarak 93.2 milyar TL oldu (2021 OVP tahmini 230 mlr TL açık)
- Faiz dışı fazla önceki aya göre 4.0 milyar TL artarak 75.2 milyar TL oldu (2021 OVP tahmini 50.5 mlr TL açık)

Vergi dışı gelirlerin bütçeye katkısı arttı

- Önceki aylarda yavaşlama eğiliminde olan vergi gelirleri eylülde tekrar kuvvetlendi. Toplam vergi gelir artışının eylülde yıllık %40 ile yüksek gerçekleşmesinde gelir vergisi ve KDV etkili oldu. Tüketime bağlı KDV artışında belirgin bir hızlanma olurken, ÖTV yıllık bazda daralmaya devam etti. Dayanıklı tüketim ve otomobil satışlarının azalmasının yanı sıra eşel-mobil uygulaması da vergi gelir artışını sınırlıyor. Hazine ve Maliye Bakanlığı'nın Kamu Maliyesi Raporu'na göre, eşel-mobil sistemi uygulaması sonucunda 2021 yılı için toplamda 46 milyar TL vergi gelirinden feragat edildi.
- Vergi dışı gelirler önceki yılın iki katının üstünde gerçekleşti. Bu artışta Borçlanma Senedi Geçmiş Gün Faizleri ve Pirimli Satış Geliri ve yapılandırma gelirlerinin katkısı etkili oldu.
- Faiz dışı harcama yıllık artışı, eylülde %38 ile yıl genelinin üstünde gerçekleşti. Yatırım harcamaları ile mal ve hizmet alımları başta olmak üzere tüm ana gruplarda harcama artışı yıl genelinden yüksek.
- Eylül ayında faiz ödemelerinin önceki yıla göre sınırlı olması, bütçe performansındaki iyileşmeyi destekledi. Ocak - Eylül'de faiz giderleri yıllık %32 arttı. OVP'ye göre, 2021 ve 2022 yıllarında faiz ödemeleri %34 artacak.

Bütçe Performansı (12 aylık)

Bütçe Özeti

Yıl	Eyl.20	Eyl.21	Yıllık Değişim	Oca-Eyl 20	Oca-Eyl 21	Yıllık Değişim
Harcamalar	108.6	141.5	30%	870.0	1051.6	21%
1-Faiz Hariç Harcama	92.4	127.4	38%	762.2	909.4	19%
Personel Giderleri	25.7	31.3	22%	220.4	260.3	18%
Mal ve Hizmet Alımları	7.6	12.6	66%	55.0	67.6	23%
Cari Transferler	44.6	59.8	34%	373.3	437.7	17%
Sermaye Giderleri&Transferi	7.5	13.5	79%	56.9	74.5	31%
Diğer	7.0	10.2	46%	56.6	69.2	22%
2-Faiz Harcamaları	16.2	14.1	-13%	107.8	142.3	32%
Gelirler	78.9	117.9	49%	729.4	990.6	36%
Vergi Gelirleri	68.3	95.6	40%	578.7	808.4	40%
Vergi Dışı Gelirler	10.6	22.3	110%	150.7	182.1	21%
Bütçe Dengesi	-29.7	-23.6	-20%	-140.6	-61.1	-57%
Faiz Dışı Denge	-13.5	-9.5	-30%	-32.8	81.2	-348%

Kaynak: Hazine ve Maliye Bakanlığı, Garanti BBVA Yatırım * tahmini GSYH

Nihan Ziya Erdem

Baş Ekonomist
Direkt Tel :+90 212 384 11 31
Tel :+90 212 384 10 10
NihanZ@garantibbva.com.tr

UYARI NOTU

Model Portföy hisseleri, Araştırma Bölümü'nün Endeks Üzeri (EÜ) ve Endekse Paralel (EP) tavsiyesi verdiği hisseler arasından; şirketlerin uzun dönemli mali verilerine dayalı olarak yapılan temel analiz ve kısa vadeli beklentiler bir arada değerlendirilerek oluşturulmuştur. Tercih etmediğimiz hisseler ise benzer analizler ile, Araştırma Bölümü'nün Endekse Paralel (EP) ve Endeks Altı (EA) tavsiyesi verdiği hisseler arasından seçilir. Model Portföy değişiklik raporunda, hissenin portföye giriş ya da çıkış gerekçesi belirtilir. Bir hissenin Model Portföy'e girmesi ya da çıkması uzun vadeli temel tavsiyesinin değiştiği anlamına gelmemektedir. Model Portföy, sanal bir portföy olup; piyasa beklentimiz ve de içerisinde yer alan hisselerin beklentileri doğrultusunda ağırlıklandırılarak kümülatif performansı ile değerlendirilmektedir. Dolayısıyla Model Portföy ve Model Portföy kapsamında yapılan değişimler, yatırımcının risk ve getiri tercihleri ile birebir örtüşmeyebilir.

Burada yer alan yatırım bilgi, yorum ve tavsiyeleri yatırım danışmanlığı kapsamında değildir. Yatırım danışmanlığı hizmeti, y etkili kuruluşlar tarafından kişilerin risk ve getiri tercihleri dikkate alınarak kişiye özel sunulmaktadır. Burada yer alan yorum ve tavsiyeler ise genel niteliktedir. Bu tavsiyeler mali durumunuz ile risk ve getiri tercihlerinize uygun olmayabilir. Bu nedenle, sadece burada yer alan bilgilere dayanarak yatırım kararı verilmesi beklentilerinize uygun sonuçlar doğurmayabilir.

Veri ve grafikler güvenilirliğine inandığımız sağlam kaynaklardan derlenmiş olup, yapılan yorumlar sadece GARANTİ YATIRIM MENKUL KIYMETLER A.Ş.'nin görüşünü yansıtmaktadır. Bu bilgiler ışığında yapılan ve yapılacak olan ileriye dönük yatırımların sonuçlarından Şirketimiz hiçbir şekilde sorumlu tutulamaz. Ayrıca, Garanti Yatırım Menkul Kıymetler A.Ş.'nin yazılı izni olma dıkça içeriği kısmen ya da tamamen üçüncü kişilerce hiç bir şekil ve ortamda yayınlanamaz, iktisap edilemez, alıntı yapılamaz, kullanılamaz. İleti, gönderilen kişiye özel ve münhasırdır. İlave olarak, bu raporun gönderildiği ve yukarıdaki açıklamalarımız doğrultusunda kullanıldığı ülkelerdeki yasal düzenlemelerden kaynaklı tüm talep ve dava haklarımız saklıdır.

Bu maili artık almak istemiyorsanız lütfen Konu kısmına "Üyelikten Çıkmak İstiyorum" yazarak bize geri gönderin.

Garanti BBVA Yatırım

Etiler Mahallesi Tepecik Yolu Demirkent Sokak
No.1 34337 Beşiktaş, İstanbul
Telefon: 212 384 10 10
E-mail: arastirma@garantibbva.com.tr